

BEROEPSKWALIFICATIE

Schipper binnenscheepvaart

BK-0378-4

1. Globaal

1.1 TITEL

Schipper binnenscheepvaart

Deze benaming komt voor in de Competent fiche "N310301 Binnenscheepvaart"

1.2 DEFINITIE

De schipper binnenscheepvaart bepaalt de reis- en vaarroute van het schip waarvoor hij/zij verantwoordelijk is, in functie van de ter beschikking gestelde ladinggegevens en conform de geldende regelgeving waarbij de bemanning wordt aangestuurd en er wordt op toegezien dat het onderhoud van het schip conform de opgelegde normering wordt uitgevoerd teneinde de eindverantwoordelijkheid aan boord van het schip op te nemen en het (vracht)vervoer te commercialiseren in samenspraak met de rederij.

1.3 NIVEAU (VKS EN EQF)

5

1.4 JAAR VAN ERKENNING

versie 4, 2023

2. Competenties

2.1 OPSOMMING COMPETENTIES

Competentie 1:

Werkt in teamverband

- Communiceert efficiënt met alle actoren (bemanningsleden, reder, personeel laad en losplekken,...)
- Voert het bevel over het vaartuig en de bemanning
- Wisselt informatie uit met alle bemanningsleden
- Past zich flexibel aan (verandering van bemanningsleden, weersomstandigheden,...)
- Kan inschatten of informatie al dan niet verder kan of mag verspreid worden
- Handelt volgens inzicht in de eigen organisatie
- Rapporteert aan de reder/opdrachtgever
- Volgt aanwijzingen van de reder/opdrachtgever op
- Past de reglementering toe en zorgt dat de orde en de tucht aan boord gevrijwaard is

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van technieken als teamleider
- Kennis van communicatietechnieken en sociale vaardigheden
- Kennis van scheepvaartterminologie in Nederlands, Engels, Frans en Duits (SINCP: beheerst de kennis van dagelijkse onderwerpen en specifiek woordgebruik en terminologie gebruikt in de scheepvaart in Engels, Duits en Frans)

Competentie 2:

Handelt volgens de professionele gedragscode

- Respecteert de omgangsvormen
- Verzorgt de persoonlijke hygiëne en zorgt voor een verzorgd voorkomen
- Handelt volgens de professionele, reglementaire(gedrags)code
- Past zijn/haar kledij aan conform de taakuitvoering
- Ziet toe op de toepassing van de professionele gedragscode door de bemanningsleden
- Voorkomt calamiteiten
- Handelt de calamiteit af
- Geeft zelf het goede voorbeeld in alle handelingen die hij stelt en in het volgen van (wettelijke) richtlijnen

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van communicatietechnieken en sociale vaardigheden
- Kennis van de hygiënische basisregels
- Grondige kennis van de wettelijke bepalingen in de binnenvaart (technische voorschriften, scheepsdocumenten, bemanningsvoorschriften, relevante arbeidswetgeving, vaarreglementering, ...)

Competentie 3:

Houdt toezicht op en leidt de bemanningsleden op in vaktechnieken

- Geeft instructies over de uitvoering van de opdrachten
- Volgt de werkzaamheden van de bemanning op
- Geeft zelf het goede voorbeeld
- Geeft feedback indien nodig
- Ziet er op toe dat veiligheids- en milieuvoorschriften worden gerespecteerd
- Leidt de bemanning op

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van opleidingstechnieken
- Kennis van communicatietechnieken en sociale vaardigheden
- Grondige kennis van de wettelijke bepalingen in de binnenvaart (technische voorschriften, scheepsdocumenten, bemanningsvoorschriften, relevante arbeidswetgeving, vaarreglementering, ...)
- Grondige kennis van veiligheidsregels en noodprocedures

Competentie 4:

Werkt met oog voor veiligheid, kwaliteit en welzijn en ziet toe op de toepassing ervan

- Werkt ergonomisch
- Werkt economisch
- Werkt ecologisch
- Consulteert en interpreteert handleidingen/technische bronnen
- Past de veiligheids-, kwaliteits- en welzijnsvoorschriften toe
- Gebruikt persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Ziet er op toe dat de bemanningsleden de collectieve beschermingsmiddelen aanwenden indien nodig
- Neemt maatregelen bij ziekte of ongeval aan boord
- Meldt problemen aan de reder/opdrachtgever
- Voert nieuwe opgelegde technieken in en controleert of deze worden toegepast
- Professionaliseert zich en volgt de ontwikkelingen in het vakgebied op
- Ziet er op toe dat de bemanning de richtlijnen voor veiligheid, milieu, kwaliteit en welzijn naleven

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van basisveiligheid (basic safety)
- Kennis van maritieme veiligheidsniveaus
- Kennis van preventiemaatregelen en arbeidsveiligheid
- Kennis van gebruik van handleidingen/technische bronnen
- Kennis van ergonomie in de scheepvaart
- Kennis van (inter)nationale milieuvoorschriften (CDNI, ...)
- Grondige kennis van vaarregels
- Grondige kennis van signalisatie (verkeerstekens, ...)
- Grondige kennis van de wettelijke bepalingen in de binnenvaart (technische voorschriften, scheepsdocumenten, bemanningsvoorschriften, relevante arbeidswetgeving, vaarreglementering, ...)
- Grondige kennis van veiligheidsregels en noodprocedures
- Grondige kennis van kostenbewust omgaan met materialen en infrastructuur
- Grondige kennis van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Grondige kennis van vakterminologie

Competentie 5:

Beschermt het milieu conform de (inter-)nationale milieuvoorschriften

- Controleert of afval en ladingsresten gesorteerd en afgevoerd wordt volgens de voorschriften
- Controleert of gevaarlijke en ontvlambare producten volgens de voorschriften gestockeerd worden

- Controleert de recuperatie van materialen
- Controleert de verzameling en sortering van gerecupereerde vloeistoffen
- Ziet toe op het afvoeren van ladingsresten en afval conform de voorschriften plaatsvindt
- Gebruikt beschikbare documentatie en informatiesystemen op milieugebied overeenkomstig de instructies
- Neemt (voorzorgs-)maatregelen om het milieu te vrijwaren
- Neemt algemene voorzorgsmaatregelen conform de procedures om op veilige wijze te bunkeren
- Neemt maatregelen bij een aanvaring overeenkomstig de procedures

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van OVOCOM
- Kennis van (inter)nationale milieuvoorschriften (CDNI, ...)
- Kennis van procedures voor aan- en afsluiten van brandstof en koppelstukken en slangen
- Kennis van bunkersystemen
- Grondige kennis van gevaarlijke goederen (classificatie, risico's, veiligheidsvoorschriften,...)

Competentie 6:

Bepaalt de vaarroute en bestuurt het schip

- Houdt rekening met de karakteristieken en mogelijkheden van het schip
- Bepaalt de vaarroute
- Stelt de parameters voor de besturing van het schip
- Bestuurt het schip
- Houdt constant toezicht op de vaarweg met alle ter beschikking staande navigatiemiddelen
- Gebruikt navigatiemateriaal (GPS, VHF, radar, dieptemeter, veiligheidssystemen, automatische piloot,...)
- Houdt rekening met externe factoren (weersverwachting, andere schepen, stremmingen,...)
- Interpreteert signalen (verkeerslicht aan sluis,...)
- Legt het vaarschema vast conform de regelgeving (geldende vaar- en rusttijden)
- Registreert de vaar- en rusttijden conform de exploitatiewijze van het schip
- Maakt een wachtschema op
- Loopt wacht op de brug volgens wachtschema
- Brieft bij wachtwissel aan het bemanningslid

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van weerkunde
- Kennis van de belangrijkste nationale en internationale waterwegen
- Kennis van de belangrijkste havens en terminals in het Europese IWT-netwerk
- Kennis van de classificatiekarakteristieken van rivieren, kanalen en maritieme waterwegen
- Kennis van de meest voorkomende binnenschepen aangaande scheepsconstructie, eigenschappen, afmetingen, tonnage, ...
- Grondige kennis van nautische hulpmiddelen
- Grondige kennis van navigatiemiddelen en navigatietechnieken (besturen, uitvoeren manoeuvres, ...)
- Grondige kennis van vaarregels

- Grondige kennis van signalisatie (verkeerstekens, ...)
- Grondige kennis van de wettelijke bepalingen in de binnenvaart (technische voorschriften, scheepsdocumenten, bemanningsvoorschriften, relevante arbeidswetgeving, vaarreglementering, ...)
- Grondige kennis van regels voor het houden van de wacht

Competentie 7:

Voert de manoeuvres voor af- en aanmeren uit

- Bepaalt de uit te voeren manoeuvres en het nemen van ligplaatsen
- Gebruikt de nodige technieken en hulpmiddelen om het vaartuig veilig af- en aan te meren
- Geeft aanwijzingen aan zijn bemanning voor aan- en afmeren
- Houdt rekening met externe factoren (waterstand, getijden, breedte van rivieren en sluisen,...) bij het aan- en afmeren
- Geeft instructies bij gebruik van trossen, meerlijnen,...
- Communiqueert met de bemanningsleden bij aan- en afmeren
- Communiqueert met de wal bij het aan- en afmeren

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van de effecten van de waterverplaatsing rondom schepen
- Grondige kennis van nautische hulpmiddelen
- Grondige kennis van navigatiemiddelen en navigatietechnieken (besturen, uitvoeren manoeuvres, ...)
- Grondige kennis van aan- en afmeertechnieken
- Grondige kennis van vaarregels
- Grondige kennis van signalisatie (verkeerstekens, ...)
- Grondige kennis van schiemanswerk
- Grondige kennis van de functies en types van verschillende voortstuwing en besturingssystemen

Competentie 8:

Voert de manoeuvres voor het koppelen van schepen uit

- Geeft aanwijzingen aan zijn bemanning voor het koppelen van het schip
- Houdt rekening met externe factoren (waterstand, getijden, breedte van rivieren en sluisen,...) bij het koppelen
- Geeft instructies voor het gebruik van koppellieren bij het koppelen
- Communiqueert met de bemanningsleden bij het koppelen

Met inbegrip van kennis:

- Grondige kennis van nautische hulpmiddelen
- Grondige kennis van navigatiemiddelen en navigatietechnieken (besturen, uitvoeren manoeuvres, ...)
- Grondige kennis van vaarregels
- Grondige kennis van signalisatie (verkeerstekens, ...)
- Grondige kennis van schiemanswerk
- Grondige kennis van regels voor het houden van de wacht
- Grondige kennis van koppeltechnieken

Competentie 9:

Voert de manoeuvres (passeren van kunstwerk*, ankeren, manoeuvres bij slecht weer, averij,...) met het schip uit en navigeert

- Vaart met het schip en maakt daarbij gebruik van de hem ter beschikking staande navigatiemiddelen
- Voert manoeuvres uit met het schip en maakt daarbij gebruik van de hem ter beschikking staande navigatiemiddelen
- Gebruikt nautische hulpmiddelen (radar, stuurpiloot,...) bij het navigeren en het uitvoeren van manoeuvres
- Houdt rekening met externe factoren (weersverwachtingen, andere schepen,...) bij het navigeren en uitvoeren van manoeuvres
- Communiceert met alle actoren (collega's, wal, bemanning,...) bij het navigeren en het uitvoeren van manoeuvres

* voorbeelden van kunstwerken: sluis, scheepslift, hellend vlak, stuwdam, ...

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van de verschillende constructies en faciliteiten van kunstwerken
- Grondige kennis van nautische hulpmiddelen
- Grondige kennis van navigatiemiddelen en navigatietechnieken (besturen, uitvoeren manoeuvres, ...)
- Grondige kennis van vaarregels
- Grondige kennis van signalisatie (verkeerstekens, ...)
- Grondige kennis van schiemanswerk

Competentie 10:

Coördineert, controleert en assisteert het laden en lossen van schepen

- Coördineert het laden en lossen
- Kijkt de scheepsuitrusting na op defecten
- Hanteert de scheepsuitrusting conform de voorschriften
- Controleert de lading
- Controleert de goede werking van installaties
- Controleert de elementen (afsluiting van laadruimte, ...) die belangrijk zijn voor de veiligheid van het schip
- Ziet toe dat er wordt geladen en gelost volgens de geldende regelgeving
- Zorgt ervoor dat de stabiliteit van het schip met alle soorten ladingen gevrijwaard blijft
- Lost problemen op en doet beroep op externen indien hij deze zelf niet kan oplossen
- Communiceert duidelijk met andere actoren betreffende het laden en lossen
- Rapporteert de schade van de lading aan de reder
- Plaatst lekbakken of haalt ze weg
- (Ont)koppelt de laadslangen, gasretourleidingen en laadarmen en bedient de afsluiters
- Gebruikt gespecialiseerd materiaal voor het manipuleren van lasten (autokraan, luikenwagens, bunkermast,...)
- Legt de luiken open of dicht
- Controleert buikdenning op lekkage
- Voorziet de containers eventueel van een elektrische aansluiting en plaatst 'corner points' op de aangewezen plaats
- Verzekert de vrije doorgang van het walpersoneel
- Pompt restanten in slobtanks

- Behandelt gevaarlijke stoffen (ADN) conform de voorschriftenn
- Reinigt de laadruimtes, tanks en lenskorven door ontgassen, uitstomen of droogdweilen

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van de meest voorkomende binnenschepen aangaande scheepsconstructie, eigenschappen, afmetingen, tonnage, ...
- Kennis van stuwplannen
- Kennis van de verschillende types van lading,
- Kennis van probleemoplossende strategieën
- Kennis van scheepvaartterminologie in Nederlands, Engels, Frans en Duits (SINCP: beheerst de kennis van dagelijkse onderwerpen en specifiek woordgebruik en terminologie gebruikt in de scheepvaart in Engels, Duits en Frans)
- Kennis van ADN
- Grondige kennis van veiligheidsregels en noodprocedures
- Grondige kennis van laad- en stouwtechnieken

Competentie 11:

Organiseert en controleert het passagierstransport aan boord van het schip

- Voert het passagierstransport uit conform de regelgeving
- Controleert de plaatsing van de uitrusting conform de procedure om passagiers te laten in- en ontschepen met inclusie van mindervaliden
- Bepaalt en controleert de maximumbezetting van het schip bij het inschepen van de passagiers
- Ziet toe op de aanwezigheid en welbevinden van de passagiers het schip
- Delegeert de taken aan de bemanning om het passagierstransport en welbevinden van de passagiers vlot te laten verlopen
- Neemt de eindverantwoordelijkheid op voor de passagiers tijdens noodtoestanden (verzamelen van passagiers, voorkomen van paniek, aangeven van lifejackets, EHBO,...)

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van basisveiligheid (basic safety)
- Kennis van de modaliteiten voor de in- en ontscheping van passagiers
- Kennis van de technische voorschriften m.b.t. de stabiliteit van passagiersschepen in geval van averij
- Kennis van communicatietechnieken en sociale vaardigheden
- Kennis van EHBO
- Kennis van BLS
- Kennis van reddingstechnieken
- Grondige kennis van signalisatie (verkeerstekens, ...)
- Grondige kennis van veiligheidsregels en noodprocedures

Competentie 12:

Plant het onderhoud van het dek en de dekinstallaties van het schip

- Bepaalt het onderhoudsprogramma voor dek en de dekinstallaties
- Ziet toe op het uitvoeren van het onderhoudsprogramma van het schip (schoonmaken, schuren, ontroesten, schilderen, lakken,...)
- Superviseert de visuele controle uit van de staat van de meertouwen, -trossen en koppelmaterieel

- Ziet toe op het uitvoeren van het onderhoud van de meertouwen, -trossen en koppelmaterieel
- Ontvangt de lijst van de courante gebruiksgoederen en bestelt tekorten
- Stelt de planning op voor het onderhoud aan dek en deinstallaties en houdt toezicht op de uitvoering
- Doet controlerondes op het dek
- Gebruikt eventueel software voor de registratie van de werkzaamheden op dek

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van de meest voorkomende binnenschepen aangaande scheepsconstructie, eigenschappen, afmetingen, tonnage, ...
- Kennis van bedrijfseigen software
- Grondige kennis van nautische hulpmiddelen
- Grondige kennis van veiligheidsregels en noodprocedures
- Grondige kennis van schiemanswerk
- Grondige kennis van verftypes en het gebruik verf

Competentie 13:

Organiseert en loopt een veilige wacht

- Maakt een wachtschema op
- Registreert de vaar- en rusttijden conform de exploitatiewijze van het schip
- loopt wacht op de brug volgens wachtschema
- Voert controles uit op het schip
- Herkent gevaarlijke situaties en incidenten aan boord
- Volgt de vooropgestelde procedures bij gevaarlijke situaties en incidenten
- Brieft bij wachtwissel aan het bemanningslid
- Rapporteert aan de rederij

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van preventiemaatregelen en arbeidsveiligheid
- Kennis van communicatietechnieken en sociale vaardigheden
- Kennis van gebruik van communicatiemiddelen
- Grondige kennis van regels voor het houden van de wacht
- Grondige kennis van procedures (werk, onderhoud, controle, ...)

Competentie 14:

Bedient de hoofd-, hulp- en scheepsspecifieke installaties, en de handhaving van de werking en de veiligheid ervan

- Voert de procedures voor de opstart en de werking van de motor, turbines, ... (oliepeilen controleren, de motor doorblazen en voorsmeren, de brandstofvoeder voorzien, ...)
- Start de scheepsmotor(en) en laat ze warmdraaien
- Start de pompen op
- start de compressoren, generators, ventilatiesystemen, ...op
- volgt de controlesystemen op

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van de kenmerken, constructie, werking van scheepsinstallaties
- Kennis van elektrische systemen en uitrustingen (circuits, wisselstroomgenerator, ...)
- Kennis van hydraulische en pneumatische systemen

- Kennis van hydraulica
- Kennis van automatisering
- Kennis van elektrische veiligheidsnormen
- Kennis van monitoringssystemen van machinekamer
- Kennis van elektriciteit: machineonderdelen
- Kennis van mechanica: machineonderdelen
- Grondige kennis van veiligheidsregels en noodprocedures
- Grondige kennis van procedures (werk, onderhoud, controle, ...)
- Grondige kennis van vakterminologie

Competentie 15:

Plant en controleert het preventief onderhoud van de motoren en de uitrusting

- Bepaalt het onderhoudsprogramma van de motoren en de uitrusting
- Ziet toe op het uitvoeren van het onderhoudsprogramma van de motoren en de uitrusting
- Controleert de werking van het materiaal, de instrumentengegevens (druk, debiet, temperatuur,...) en de kritieke slijtagepunten, smeringspunten,... van de motoren en de uitrusting
- Gebruikt zintuigen om afwijkingen in de werking en staat van de machines op te sporen
- Controleert de uitvoering van het onderhoudsplan conform de richtlijnen van de reder
- Doet controlerondes van de motoren en de uitrusting
- Stelt de machine of installatie veilig en beveiligt ze tegen ongecontroleerd herinschakelen
- Gebruikt handgereedschap en draagbaar elektrisch gereedschap bij het onderhoud van de motoren en de uitrusting
- Controleert preventieve onderhoudsacties zoals reinigen, smeren, onderdelen vervangen (filters, riemen, vloeistofreservoirs bijvullen,...) en voert ze uit
- Volgt de nood aan curatief en/of correctief onderhoud op en bepaalt de taakuitvoering
- Gebruikt controlehulpmiddelen en/of software voor het onderhoud (sensor, detector, ...)
- Gebruikt eventueel software voor de registratie van de werkzaamheden

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van de kenmerken, constructie, werking van scheepsinstallaties
- Kennis van de kenmerken van smeeroliën, brandstof, koelingsvloeistoffen, ...)
- Kennis van elektrische systemen en uitrustingen (circuits, wisselstroomgenerator, ...)
- Kennis van hydraulische en pneumatische systemen
- Kennis van hydraulica
- Kennis van automatisering
- Kennis van bedrijfseigen software
- Kennis van elektrische veiligheidsnormen
- Kennis van monitoringssystemen van machinekamer
- Kennis van elektriciteit: machineonderdelen
- Kennis van mechanica: machineonderdelen
- Kennis van gebruik van het correcte gereedschap
- Grondige kennis van veiligheidsregels en noodprocedures
- Grondige kennis van vakterminologie

Competentie 16:

Lokaliseert en analyseert een defect of storing

- Raadpleegt technische bronnen voor het lokaliseren en diagnosticeren van een defect of storing
- Plaatst indien nodig de machine of installatie in veiligheid en beveiligt ze tegen ongecontroleerd herinschakelen bij het lokaliseren en diagnosticeren van een defect of storing
- Controleert de installatie visueel en auditief en beoordeelt de staat van onderdelen
- Gebruikt meetinstrumenten (multimeter, schuifmaat, ampèretang, aardingstester, temperatuurmeter, drukmeter,...) bij het lokaliseren en diagnosticeren van van een defect of storing
- Leest foutcodes op displays van deelsystemen af bij een storing of een defect
- Sluit mogelijke oorzaken van fouten één voor één uit bij een storing of een defect
- Lokaliseert de storing of defect door het combineren van informatie
- Voert de administratie uit

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van verbindingstechnieken
- Kennis van de kenmerken, constructie, werking van scheepsinstallaties
- Kennis van de kenmerken van smeeroliën, brandstof, koelingsvloeistoffen, ...)
- Kennis van elektrische systemen en uitrustingen (circuits, wisselstroomgenerator, ...)
- Kennis van hydraulische en pneumatische systemen
- Kennis van hydraulica
- Kennis van automatisering
- Kennis van bedrijfseigen software
- Kennis van elektrische veiligheidsnormen
- Kennis van elektronica: schema's lezen en begrijpen, componenten kennen
- Kennis van elektriciteit: machineonderdelen
- Kennis van gebruik van het correcte gereedschap
- Grondige kennis van veiligheidsregels en noodprocedures

Competentie 17:

Coördineert en voert courante vervangingen en herstellingen uit of beslist om dit door externen te laten herstellen

- Raadpleegt technische bronnen (handleidingen van de constructeur, schema's,...) bij het uitvoeren van een vervanging of een herstelling
- Gebruikt handgereedschap en draagbaar elektrisch gereedschap bij het uitvoeren van een vervanging of een herstelling
- Gebruikt meetinstrumenten (multimeter, schuifmaat, ampèretang, aardingstester, temperatuurmeter, drukmeter,...) bij het uitvoeren van een vervanging of herstelling
- Schat de schade in en beslist herstelling of vervanging van mechanische, pneumatische, hydraulische of elektrische onderdelen
- Herstelt of vervangt het defecte onderdeel indien mogelijk en/of schakelt externen in bij niet courante problemen
- Voert eenvoudige soldeer- en lasverbindingen uit bij het uitvoeren van een vervanging of herstelling
- Draait proef met de toestellen die hersteld of vervangen werden

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van verbindingstechnieken
- Kennis van de kenmerken, constructie, werking van scheepsinstallaties
- Kennis van de kenmerken van smeeroliën, brandstof, koelingsvloeistoffen, ...)
- Kennis van elektrische systemen en uitrustingen (circuits, wisselstroomgenerator, ...)
- Kennis van hydraulische en pneumatische systemen
- Kennis van hydraulica
- Kennis van automatisering
- Kennis van bedrijfseigen software
- Kennis van elektrische veiligheidsnormen
- Kennis van elektronica: schema's lezen en begrijpen, componenten kennen
- Kennis van elektriciteit: machineonderdelen
- Kennis van mechanica: machineonderdelen
- Kennis van gebruik van het correcte gereedschap
- Grondige kennis van veiligheidsregels en noodprocedures

Competentie 18:

Garandeert de veiligheid van het vaartuig (controle van de uitrustingen, identificatie van risico's op averij,...)

- Controleert de werking van de installaties en het reddingsmaterieel (o.a. brandblusapparaten, reddingsloepen,...)
- Organiseert en neemt deel aan reddingsoefeningen (gebruik van reddingsmaterieel, CPR,...)
- Werkt volgens de vastgelegde procedures, richtlijnen en afspraken aangaande het hanteren van de veiligheidsuitrusting
- Gebruikt radiocommunicatie

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van basisveiligheid (basic safety)
- Kennis van scheepvaartterminologie in Nederlands, Engels, Frans en Duits (SINCP: beheerst de kennis van dagelijkse onderwerpen en specifiek woordgebruik en terminologie gebruikt in de scheepvaart in Engels, Duits en Frans)
- Kennis van ADN
- Grondige kennis van signalisatie (verkeerstekens, ...)

Competentie 19:

Coördineert en voert de urgentiemaatregelen uit in geval van nood

- Superviseert de bemanning aangaande een noodgeval of urgentie
- Coördineert en delegeert de uitvoering van de urgentiemaatregelen
- Gebruikt nood- en reddingsuitrusting in geval van nood
- Draagt beschermings- en reddingsmateriaal
- Leest het veiligheidsplan en voert het uit indien nodig (man over boord, gewonden, schip verlaten, brandplan,...)
- Past het evacuatieplan toe

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van veiligheidsregels op zee
- Kennis van basisveiligheid (basic safety)

- Kennis van scheepvaartterminologie in Nederlands, Engels, Frans en Duits (SINCP: beheerst de kennis van dagelijkse onderwerpen en specifiek woordgebruik en terminologie gebruikt in de scheepvaart in Engels, Duits en Frans)
- Kennis van ADN
- Kennis van gebruik van communicatiemiddelen
- Grondige kennis van signalisatie (verkeerstekens, ...)
- Grondige kennis van veiligheidsregels en noodprocedures
- Grondige kennis van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen

Competentie 20:

Coördineert de brandpreventie en brandbestrijding

- Neemt brandpreventiemaatregelen
- Herkent de verschillende types van brand
- Voert verschillende methodes van brandbestrijding uit
- Hanteert de branduitrusting volgens de richtlijnen
- Blust de brand indien mogelijk
- Volgt de noodprocedures

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van brandpreventie en brandbestrijding
- Kennis van gebruik van communicatiemiddelen
- Grondige kennis van veiligheidsregels en noodprocedures
- Grondige kennis van procedures (werk, onderhoud, controle, ...)

Competentie 21:

Voert EHBO uit

- Brengt zichzelf in veiligheid
- Brengt het slachtoffer in veiligheid
- Positioneert het slachtoffer conform de voorschriften
- Past BLS toe
- Controleert bloedingen
- Neemt basisvoorzorgen bij shock
- Voert basishandelingen uit bij brandwonden en ongevallen door elektriciteit
- Gebruikt het materiaal uit de EHBO-koffer
- Legt eerste hulp verbanden aan
- Redt en vervoert het slachtoffer

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van EHBO
- Kennis van BLS
- Kennis van het beoordelen van de lichaamsstructuur en -functies

Competentie 22:

Voert het administratief beheer van het schip uit

- Houdt alle scheeps- en bemanningsdocumenten bij en volgt ze op
- Verifieert de scheeps- en bemanningsdocumenten
- Maakt verslagen op

- Vult het scheepslogboeken dagelijks in (schriftelijk, elektronisch)
- Vervult de wettelijke verplichte formaliteiten (personeelsdossier, scheepsjournaal, vaartijdenboekje, meetbrief, exploitatievergunning, douanedocumenten,...)
- Houdt de persoonlijke administratie bij (paspoort, vaarbevoegdheidsbewijs, medische keuring, ...)

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van scheepsdocumenten
- Kennis van administratieve verplichtingen
- Kennis van bedrijfseigen software
- Kennis van digitale tools
- Kennis van verklarende documentatie in relatie met (inter)nationale voorschriften en wetgeving

Competentie 23:

Delegeert, controleert en voert de huishoudelijke taken uit

- Bereidt of ziet toe op het bereiden van eenvoudige gerechten
- Houdt zich aan de richtlijnen voor hygiëne en voedselveiligheid
- Controleert of de bemanningsleden zich houden aan de richtlijnen voor hygiëne en voedselveiligheid
- Controleert de reiniging van de accommodatie en het dek
- Reinigt de accommodatie en het dek
- Controleert het was- en droogproces van textiel
- Voert het was- en droogproces van textiel machinaal uit

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis HACCP-normen
- Kennis van basisbereidingstechnieken
- Kennis van schoonmaaktechnieken
- Kennis van schoonmaakmiddelen en – materialen
- Kennis van wastechneken

Competentie 24:

Volgt de voorraden op, stelt tekorten vast en plaatst bestellingen

- Gebruikt eventueel software voor voorraadbeheer
- Houdt de gegevens bij over het verbruik van het materiaal
- Inventariseert de voorraad van wisselstukken, producten en materieel
- Verwerkt de bestellingen van de stuurman
- Plaatst bestellingen in overleg met de rederij
- Ontvangt de bestelling en controleert of ze voldoet aan de gestelde vereisten

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van voorraadbeheer
- Kennis van inventaris
- Kennis van bedrijfseigen software

2.2 BESCHRIJVING COMPETENTIES ADHV DE DESCRIPTORELEMENTEN

Kennis

- Basiskennis van weerkunde
- Basiskennis van verbindingstechnieken
- Basiskennis van opleidingstechnieken
- Basiskennis van technieken als teamleider
- Basiskennis HACCP-normen
- Basiskennis van veiligheidsregels op zee

- Kennis van basisveiligheid (basic safety)
- Kennis van maritieme veiligheidsniveaus
- Kennis van preventiemaatregelen en arbeidsveiligheid
- Kennis van gebruik van handleidingen/technische bronnen
- Kennis van ergonomie in de scheepvaart
- Kennis van OVOCOM
- Kennis van de belangrijkste nationale en internationale waterwegen
- Kennis van de belangrijkste havens en terminals in het Europese IWT-netwerk
- Kennis van de classificatiekarakteristieken van rivieren, kanalen en maritieme waterwegen
- Kennis van de meest voorkomende binnenschepen aangaande scheepsconstructie, eigenschappen, afmetingen, tonnage, ...
- Kennis van de effecten van de waterverplaatsing rondom schepen
- Kennis van de verschillende constructies en faciliteiten van kunstwerken
- Kennis van stuwplannen
- Kennis van de verschillende types van lading,
- Kennis van de modaliteiten voor de in- en ontscheping van passagiers
- Kennis van de technische voorschriften m.b.t. de stabiliteit van passagiersschepen in geval van averij
- Kennis van de kenmerken, constructie, werking van scheepsinstallaties
- Kennis van de kenmerken van smeeroliën, brandstof, koelingsvloeistoffen, ...)
- Kennis van elektrische systemen en uitrustingen (circuits, wisselstroomgenerator, ...)
- Kennis van hydraulische en pneumatische systemen
- Kennis van hydraulica
- Kennis van automatisering
- Kennis van probleemoplossende strategieën
- Kennis van communicatietechnieken en sociale vaardigheden
- Kennis van scheepvaartterminologie in Nederlands, Engels, Frans en Duits (SINCP: beheerst de kennis van dagelijkse onderwerpen en specifiek woordgebruik en terminologie gebruikt in de scheepvaart in Engels, Duits en Frans)
- Kennis van de hygiënische basisregels
- Kennis van basisbereidingstechnieken
- Kennis van schoonmaaktechnieken
- Kennis van schoonmaakmiddelen en – materialen
- Kennis van wastechnieken
- Kennis van voorraadbeheer
- Kennis van inventaris
- Kennis van scheepsdocumenten
- Kennis van administratieve verplichtingen
- Kennis van bedrijfseigen software
- Kennis van digitale tools
- Kennis van (inter)nationale milieuvoorschriften (CDNI, ...)

- Kennis van EHBO
- Kennis van BLS
- Kennis van het beoordelen van de lichaamsstructuur en -functies
- Kennis van ADN
- Kennis van reddingstechnieken
- Kennis van brandpreventie en brandbestrijding
- Kennis van procedures voor aan- en afsluiten van brandstof en koppelstukken en slangen
- Kennis van bunkersystemen
- Kennis van elektrische veiligheidsnormen
- Kennis van elektronica: schema's lezen en begrijpen, componenten kennen
- Kennis van monitoringssystemen van machinekamer
- Kennis van elektriciteit: machineonderdelen
- Kennis van mechanica: machineonderdelen
- Kennis van gebruik van communicatiemiddelen
- Kennis van gebruik van het correcte gereedschap
- Kennis van verklarende documentatie in relatie met (inter)nationale voorschriften en wetgeving

- Grondige kennis van nautische hulpmiddelen
- Grondige kennis van navigatiemiddelen en navigatietechnieken (besturen, uitvoeren manoeuvres, ...)
- Grondige kennis van aan- en afmeertechnieken
- Grondige kennis van vaarregels
- Grondige kennis van signalisatie (verkeerstekens, ...)
- Grondige kennis van de wettelijke bepalingen in de binnenvaart (technische voorschriften, scheepsdocumenten, bemanningsvoorschriften, relevante arbeidswetgeving, vaarreglementering, ...)
- Grondige kennis van veiligheidsregels en noodprocedures
- Grondige kennis van schiemanwerk
- Grondige kennis van regels voor het houden van de wacht
- Grondige kennis van de functies en types van verschillende voortstuwing en besturingssystemen
- Grondige kennis van koppeltechnieken
- Grondige kennis van laad- en stouwtechnieken
- Grondige kennis van verftypes en het gebruik verf
- Grondige kennis van kostenbewust omgaan met materialen en infrastructuur
- Grondige kennis van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Grondige kennis van procedures (werk, onderhoud, controle, ...)
- Grondige kennis van vakterminologie
- Grondige kennis van gevaarlijke goederen (classificatie, risico's, veiligheidsvoorschriften,...)

Cognitieve vaardigheden

- Communiceert efficiënt met alle actoren (bemanningsleden, reder, personeel laad en losplekken,...)
- Voert het bevel over het vaartuig en de bemanning
- Wisselt informatie uit met alle bemanningsleden
- Past zich flexibel aan (verandering van bemanningsleden, weersomstandigheden,...)
- Kan inschatten of informatie al dan niet verder kan of mag verspreid worden

- Handelt volgens inzicht in de eigen organisatie
- Rapporteert aan de reder/opdrachtgever
- Volgt aanwijzingen van de reder/opdrachtgever op
- Past de reglementering toe en zorgt dat de orde en de tucht aan boord gevrijwaard is
- Respekteert de omgangsvormen
- Handelt volgens de professionele, reglementaire(gedrags)code
- Ziet toe op de toepassing van de professionele gedragscode door de bemanningsleden
- Voorkomt calamiteiten
- Geeft zelf het goede voorbeeld in alle handelingen die hij stelt en in het volgen van (wettelijke) richtlijnen
- Geeft instructies over de uitvoering van de opdrachten
- Volgt de werkzaamheden van de bemanning op
- Geeft zelf het goede voorbeeld
- Geeft feedback indien nodig
- Ziet er op toe dat veiligheids- en milieuvoorschriften worden gerespecteerd
- Leidt de bemanning op
- Werkt ergonomisch
- Werkt economisch
- Werkt ecologisch
- Consulteert en interpreteert handleidingen/technische bronnen
- Past de veiligheids-, kwaliteits- en welzijnsvoorschriften toe
- Ziet er op toe dat de bemanningsleden de collectieve beschermingsmiddelen aanwenden indien nodig
- Voert nieuwe opgelegde technieken in en controleert of deze worden toegepast
- Professionaliseert zich en volgt de ontwikkelingen in het vakgebied op
- Ziet er op toe dat de bemanning de richtlijnen voor veiligheid, milieu, kwaliteit en welzijn naleven
- Controleert of afval en ladingsresten gesorteerd en afgevoerd wordt volgens de voorschriften
- Controleert of gevaarlijke en ontvlambare producten volgens de voorschriften gestockeerd worden
- Controleert de recuperatie van materialen
- Controleert de verzameling en sortering van gerecupereerde vloeistoffen
- Ziet toe op het afvoeren van ladingsresten en afval conform de voorschriften plaatsvindt
- Houdt rekening met de karakteristieken en mogelijkheden van het schip
- Bepaalt de vaarroute
- Stelt de parameters voor de besturing van het schip
- Bestuurt het schip
- Houdt constant toezicht op de vaarweg met alle ter beschikking staande navigatiemiddelen
- Gebruikt navigatiemateriaal (GPS, VHF, radar, dieptemeter, veiligheidssystemen, automatische piloot,...)
- Houdt rekening met externe factoren (weersverwachting, andere schepen, stremmingen,...)
- Interpreteert signalen (verkeerslicht aan sluis,...)
- Legt het vaarschema vast conform de regelgeving (geldende vaar- en rusttijden)
- Registreert de vaar- en rusttijden conform de exploitatiewijze van het schip
- Maakt een wachtschema op
- Brieft bij wachtwissel aan het bemanningslid
- Bepaalt de uit te voeren manoeuvres en het nemen van ligplaatsen
- Gebruikt de nodige technieken en hulpmiddelen om het vaartuig veilig af- en aan te meren
- Geeft aanwijzingen aan zijn bemanning voor aan- en afmeren

- Houdt rekening met externe factoren (waterstand, getijden, breedte van rivieren en sluizen,...) bij het aan- en afmeren
- Geeft instructies bij gebruik van trossen, meerlijnen,...
- Communiceert met de bemanningsleden bij aan- en afmeren
- Communiceert met de wal bij het aan- en afmeren
- Geeft aanwijzingen aan zijn bemanning voor het koppelen van het schip
- Houdt rekening met externe factoren (waterstand, getijden, breedte van rivieren en sluizen,...) bij het koppelen
- Geeft instructies voor het gebruik van koppellieren bij het koppelen
- Communiceert met de bemanningsleden bij het koppelen
- Vaart met het schip en maakt daarbij gebruik van de hem ter beschikking staande navigatiemiddelen
- Voert manoeuvres uit met het schip en maakt daarbij gebruik van de hem ter beschikking staande navigatiemiddelen
- Gebruikt nautische hulpmiddelen (radar, stuurpilot,...) bij het navigeren en het uitvoeren van manoeuvres
- Houdt rekening met externe factoren (weersverwachtingen, andere schepen,...) bij het navigeren en uitvoeren van manoeuvres
- Communiceert met alle actoren (collega's, wal, bemanning,...) bij het navigeren en het uitvoeren van manoeuvres
- Coördineert het laden en lossen
- Ziet toe dat er wordt geladen en gelost volgens de gelden regelgeving
- Communiceert duidelijk met andere actoren betreffende het laden en lossen
- Rapporteert de schade van de lading aan de reder
- Verzekert de vrije doorgang van het walpersoneel
- Behandelt gevaarlijke stoffen (ADN) conform de voorschriften
- Voert het passagierstransport uit conform de regelgeving
- Controleert de plaatsing van de uitrusting conform de procedure om passagiers te laten in- en ontschepen met inclusie van mindervaliden
- Bepaalt en controleert de maximumbezetting van het schip bij het inschepen van de passagiers
- Ziet toe op de aanwezigheid en welbevinden van de passagiers het schip
- Delegeert de taken aan de bemanning om het passagierstransport en welbevinden van de passagiers vlot te laten verlopen
- Neemt de eindverantwoordelijkheid op voor de passagiers tijdens noodtoestanden (verzamelen van passagiers, voorkomen van paniek, aangeven van lifejackets, EHBO,...)
- Bepaalt het onderhoudsprogramma voor dek en de dekinstallaties
- Ziet toe op het uitvoeren van het onderhoudsprogramma van het schip (schoonmaken, schuren, ontroesten, schilderen, lakken,...)
- Superviseert de visuele controle uit van de staat van de meertouwen, -trossen en koppelmaterieel
- Ziet toe op het uitvoeren van het onderhoud van de meertouwen, -trossen en koppelmaterieel
- Stelt de planning op voor het onderhoud aan dek en dekinstallaties en houdt toezicht op de uitvoering
- Doet controlerondes op het dek
- Gebruikt eventueel software voor de registratie van de werkzaamheden op dek
- Bepaalt het onderhoudsprogramma van de motoren en de uitrusting
- Ziet toe op het uitvoeren van het onderhoudsprogramma van de motoren en de uitrusting

- Controleert de werking van het materiaal, de instrumentengegevens (druk, debiet, temperatuur,...) en de kritieke slijtagepunten, smeringspunten,... van de motoren en de uitrusting
- Gebruikt zintuigen om afwijkingen in de werking en staat van de machines op te sporen
- Controleert de uitvoering van het onderhoudsplan conform de richtlijnen van de reder
- Doet controlerondes van de motoren en de uitrusting
- Controleert preventieve onderhoudsacties zoals reinigen, smeren, onderdelen vervangen (filters, riemen, vloeistofreservoirs bijvullen,...) en voert ze uit
- Volgt de nood aan curatief en/of correctief onderhoud op en bepaalt de taakuitvoering
- Gebruikt eventueel software voor de registratie van de werkzaamheden
- Raadpleegt technische bronnen voor het lokaliseren en diagnosticeren van een defect of storing
- Controleert de installatie visueel en auditief en beoordeelt de staat van onderdelen
- Sluit mogelijke oorzaken van fouten één voor één uit bij een storing of een defect
- Lokaliseert de storing of defect door het combineren van informatie
- Voert de administratie uit
- Raadpleegt technische bronnen (handleidingen van de constructeur, schema's,...) bij het uitvoeren van een vervanging of een herstelling
- Schat de schade in en beslist herstelling of vervanging van mechanische, pneumatische, hydraulische of elektrische onderdelen
- Herstelt of vervangt het defecte onderdeel indien mogelijk en/of schakelt externen in bij niet courante problemen
- Draait proef met de toestellen die hersteld of vervangen werden
- Controleert de werking van de installaties en het reddingsmaterieel (o.a. brandblusapparaten, reddingsloepen,...)
- Organiseert en neemt deel aan reddingsoefeningen (gebruik van reddingsmaterieel, CPR,...)
- Werkt volgens de vastgelegde procedures, richtlijnen en afspraken aangaande het hanteren van de veiligheidsuitrusting
- Gebruikt radiocommunicatie
- Draagt beschermings- en reddingsmaterieel
- Leest het veiligheidsplan en voert het uit indien nodig (man over boord, gewonden, schip verlaten, brandplan,...)
- Past het evacuatieplan toe
- Bereidt of ziet toe op het bereiden van eenvoudige gerechten
- Houdt zich aan de richtlijnen voor hygiëne en voedselveiligheid
- Controleert of de bemanningsleden zich houden aan de richtlijnen voor hygiëne en voedselveiligheid
- Controleert de reiniging van de accommodatie en het dek
- Controleert het was- en droogproces van textiel
- Gebruikt eventueel software voor voorraadbeheer
- Houdt de gegevens bij over het verbruik van het materiaal
- Inventariseert de voorraad van wisselstukken, producten en materieel
- Verwerkt de bestellingen van de stuurman
- Plaatst bestellingen in overleg met de rederij
- Ontvangt de bestelling en controleert of ze voldoet aan de gestelde vereisten
- Houdt alle scheeps- en bemanningsdocumenten bij en volgt ze op
- Vult het scheepslogboeken dagelijks in (schriftelijk, elektronisch)
- Vervult de wettelijke verplichte formaliteiten (personeelsdossier, scheepsjournaal, vaartijdenboekje, meetbrief, exploitatievergunning, douanedocumenten,...)
- Loopt wacht op de brug volgens wachtschema

- Zorgt ervoor dat de stabiliteit van het schip met alle soorten ladingen gevrijwaard blijft
- Controleert buikdenning op lekkage
- Ontvangt de lijst van de courante gebruiksgoederen en bestelt tekorten
- Leest foutcodes op displays van deelsystemen af bij een storing of een defect
- Gebruikt beschikbare documentatie en informatiesystemen op milieugebied overeenkomstig de instructies
- Neemt (voorzorgs-)maatregelen om het milieu te vrijwaren
- Neemt algemene voorzorgsmaatregelen conform de procedures om op veilige wijze te bunkeren
- Neemt maatregelen bij een aanvaring overeenkomstig de procedures
- Kijkt de scheepsuitrusting na op defecten
- Hanteert de scheepsuitrusting conform de voorschriften
- Controleert de lading
- Controleert de goede werking van installaties
- Controleert de elementen (afsluiting van laadruimte, ...) die belangrijk zijn voor de veiligheid van het schip
- Maakt een wachtschema op
- Registreert de vaar- en rusttijden conform de exploitatiewijze van het schip
- loopt wacht op de brug volgens wachtschema
- Brieft bij wachtwissel aan het bemanningslid
- Rapporteert aan de rederij
- Voert de procedures voor de opstart en de werking van de motor, turbines, ... (oliepeilen controleren, de motor doorblazen en voorsmeren, de brandstoftoevoer voorzien, ...)
- volgt de controlesystemen op
- Neemt brandpreventiemaatregelen
- Hanteert de branduitrusting volgens de richtlijnen
- Verifieert de scheeps- en bemanningsdocumenten
- Maakt verslagen op
- Houdt de persoonlijke administratie bij (paspoort, vaarbevoegdheidsbewijs, medische keuring, ...)
- Voert controles uit op het schip

Probleemoplossende vaardigheden

- Handelt de calamiteit af
- Neemt maatregelen bij ziekte of ongeval aan boord
- Meldt problemen aan de reder/opdrachtgever
- Lost problemen op en doet beroep op externen indien hij deze zelf niet kan oplossen
- Superviseert de bemanning aangaande een noodgeval of urgentie
- Coördineert en delegeert de uitvoering van de urgentiemaatregelen
- Gebruikt nood- en reddingsuitrusting in geval van nood
- Herkent gevaarlijke situaties en incidenten aan boord
- Volgt de vooropgestelde procedures bij gevaarlijke situaties en incidenten
- Herkent de verschillende types van brand
- Blust de brand indien mogelijk
- Volgt de noodprocedures
- Controleert bloedingen
- Neemt basisvoorzorgen bij shock
- Redt en vervoert het slachtoffer

Motorische vaardigheden

- Verzorgt de persoonlijke hygiëne en zorgt voor een verzorgd voorkomen
- Past zijn/haar kledij aan conform de taakuitvoering
- Gebruikt persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Plaatst lekbakken of haalt ze weg
- (Ont)koppelt de laadslangen, gasretourleidingen en laadarmen en bedient de afsluiters
- Gebruikt gespecialiseerd materiaal voor het manipuleren van lasten (autokraan, luikenwagen, bunkermast,...)
- Legt de luiken open of dicht
- Voorziet de containers eventueel van een elektrische aansluiting en plaatst 'corner points' op de aangewezen plaats
- Pompt restanten in slobtanks
- Reinigt de laadruimtes, tanks en lenskorven door ontgassen, uitstomen of droogdweilen
- Stelt de machine of installatie veilig en beveiligt ze tegen ongecontroleerd herinschakelen
- Gebruikt handgereedschap en draagbaar elektrisch gereedschap bij het onderhoud van de motoren en de uitrusting
- Plaatst indien nodig de machine of installatie in veiligheid en beveiligt ze tegen ongecontroleerd herinschakelen bij het lokaliseren en diagnosticeren van een defect of storing
- Gebruikt meetinstrumenten (multimeter, schuifmaat, ampèretang, aardingstester, temperatuurmeter, drukmeter,...) bij het lokaliseren en diagnosticeren van van een defect of storing
- Gebruikt handgereedschap en draagbaar elektrisch gereedschap bij het uitvoeren van een vervanging of een herstelling
- Gebruikt meetinstrumenten (multimeter, schuifmaat, ampèretang, aardingstester, temperatuurmeter, drukmeter,...) bij het uitvoeren van een vervanging of herstelling
- Voert eenvoudige soldeer- en lasverbindingen uit bij het uitvoeren van een vervanging of herstelling
- Reinigt de accommodatie en het dek
- Voert het was- en droogproces van textiel machinaal uit
- Start de scheepsmotor(en) en laat ze warmdraaien
- Start de pompen op
- start de compressoren, generators, ventilatiesystemen, ...op
- Gebruikt controlehulpmiddelen en/of software voor het onderhoud (sensor, detector, ...)
- Voert verschillende methodes van brandbestrijding uit
- Brengt zichzelf in veiligheid
- Brengt het slachtoffer in veiligheid
- Positioneert het slachtoffer conform de voorschriften
- Past BLS toe
- Voert basishandelingen uit bij brandwonden en ongevallen door elektriciteit
- Gebruikt het materiaal uit de EHBO-koffer
- Legt eerste hulp verbanden aan

Omgevingscontext

- Dit beroep wordt uitgeoefend in het maritiem milieu. De activiteiten kunnen overal op het schip plaatsvinden.
- Dit beroep wordt uitgeoefend met flexibele werktijden, in shift (volcontinu, tijdens de nachts, het weekend en tijdens feestdagen).
- De tijd aan boord wordt contractueel overeengekomen.
- Dit beroep wordt uitgeoefend in teamverband, waarbij de nodige flexibiliteit belangrijk is om zich aan te passen aan wijzigingen van planning, omgeving, weersomstandigheden en soort lading.
- De scheepvaart kent veel nationale en internationale reglementeringen, normen, aanbevelingen en technische voorlichtingsfiches inzake kwaliteit, veiligheid, gezondheid, hygiëne, welzijn, milieu.
- Het dragen van persoonlijke beschermingsmiddelen is verplicht.
- Het respecteren van tijdschema's is noodzakelijk voor bepaalde opdrachten.
- De situatie aan boord kan het dragen van lasten en werken in moeilijke houdingen en omstandigheden impliceren.
- Dit beroep houdt in dat men zich 24 op 24 u aan boord bevindt waarbij men moet kunnen leven en werken op een beperkte oppervlakte en dit gedurende een langere periode wat invloed heeft op de privacy van alle bemanningsleden.
- De schipper draagt steeds de eindverantwoordelijkheid over het schip en de bemanning
- De organisatie van de werkzaamheden wordt deels bepaald door context, specifieke elementen zoals infrastructuur, de steeds wisselende praktijksituaties en de schipper binnenscheepvaart moet hier adequaat kunnen mee omgaan.
- De schipper binnenscheepvaart werkt in een omgeving waarin leidinggevende, coördinerende, opleidende, informerende, bewakende en uitvoerende taken moeten gecombineerd worden. Hij gaat hierbij zowel routinematige als meer specifieke handelingen uitvoeren. Hij moet bij bepaalde omstandigheden snel, alert en oplossingsgericht te werk gaan.
- Voor een schipper binnenscheepvaart kunnen de beroepsactiviteiten en zijn gezinsleven door elkaar lopen en op dezelfde locatie plaatsvinden. Dit heeft effect op de tijdsbesteding en betrokkenheid van en bij het gezin.
- Het bedrijfsteam kan bestaan uit bemanningsleden en gezinsleden.

Handelingscontext

- De schipper binnenscheepvaart moet steeds de veiligheids- en kwaliteitsvoorschriften respecteren.
- De schipper binnenscheepvaart gaat op constructieve en transparante wijze informatie uitwisselen met de andere bemanningsleden.
- De schipper binnenscheepvaart geeft leiding aan de bemanning.
- De schipper binnenscheepvaart handelt volgens de professionele, reglementaire (gedrags-)code en de regelgeving.
- De schipper binnenscheepvaart kan zich aanpassen en flexibel opstellen bij wisselende omgevingsfactoren
- De schipper binnenscheepvaart moet zorgvuldig gebruik maken van materieel en materiaal.
- De schipper binnenscheepvaart moet aandacht hebben voor de voor de voedselveiligheid en hygiëne.
- De schipper binnenscheepvaart draagt persoonlijke beschermingskledij.
- De schipper binnenscheepvaart moet bijblijven met de ontwikkelingen binnen de sector, dit vergt leergierigheid en het volgen van (verplichte) opleidingen.

- De schipper binnenscheepvaart loopt wacht.
- De schipper binnenscheepvaart moet in alle omstandigheden kunnen navigeren en manoeuvres uitvoeren.
- De schipper binnenscheepvaart kan gericht reageren in alle situaties (zoals storm, man-over-boord,...).
- De schipper binnenscheepvaart moet initiatief nemen.
- De schipper binnenscheepvaart moet in alle situaties oplossingsgericht kunnen werken.
- De schipper binnenscheepvaart moet de werkzaamheden kunnen organiseren en delegeren.
- De schipper binnenscheepvaart moet het werk van de bemanning superviseren en controleren.
- De schipper binnenscheepvaart moet discreet zijn in de omgang met gevoelige informatie.

Autonomie

Is zelfstandig in

- het leiding geven aan boord van zijn schip
- het voorbereiden, uitvoeren en controleren van de eigen werkzaamheden
- het geven van opdrachten en controleren van de werkzaamheden van de bemanning
- het geven van de opdrachten en controleren bij het laden en lossen
- het geven van opdracht tot onderhoud van de scheepsuitrusting en herstelling van materialen
- het controleren van de werking van de installaties en het reddingsmaterieel
- het toepassen van het evacuatieplan
- het uitleg geven over de uitvoering van de opdracht aan de bemanning
- het wacht lopen als hoofd op de brug en de wachtschema's opmaken
- het navigeren van het schip
- het oplossen van problemen en geschillen aan boord
- het nemen van maatregelen bij ziektes en ongevallen
- het bestellen van de voorraad
- het bepalen van de vaarroute
- het bijhouden van de administratie en het up-to-date houden van alle documenten en softwarepakketten

Is gebonden aan

- het ontvangen van werkopdracht en instructies van de reder/opdrachtgever
- de tijdsplanning, veiligheids-, gezondheids-, kwaliteits- en milieuvoorschriften en procedures
- de nationale en internationale wetgeving
- de orde en tuchtregeling van het schip

Doet beroep op

- de bemanning voor het ondersteunen van de activiteiten
- de reder voor de opdracht melden van problemen en bijkomende instructies

Verantwoordelijkheid

- Werkt in teamverband
- Handelt volgens de professionele gedragscode
- Houdt toezicht op en leidt de bemanningsleden op in vaktechnieken

- Werkt met oog voor veiligheid, kwaliteit en welzijn en ziet toe op de toepassing ervan
- Beschermt het milieu conform de (inter-)nationale milieuvoorschriften
- Bepaalt de vaarroute en bestuurt het schip
- Voert de manoeuvres voor af- en aanmeren uit
- Voert de manoeuvres voor het koppelen van schepen uit
- Voert de manoeuvres (passeren van kunstwerk*, ankeren, manoeuvres bij slecht weer, averij,...) met het schip uit en navigeert
- Coördineert, controleert en assisteert het laden en lossen van schepen
- Organiseert en controleert het passagierstransport aan boord van het schip
- Plant het onderhoud van het dek en de dekinstallaties van het schip
- Organiseert en loopt een veilige wacht
- Bedient de hoofd-, hulp- en scheepsspecifieke installaties, en de handhaving van de werking en de veiligheid ervan
- Plant en controleert het preventief onderhoud van de motoren en de uitrusting
- Lokaliseert en analyseert een defect of storing
- Coördineert en voert courante vervangingen en herstellingen uit of beslist om dit door externen te laten herstellen
- Garandeert de veiligheid van het vaartuig (controle van de uitrustingen, identificatie van risico's op averij,...)
- Coördineert en voert de urgentiemaatregelen uit in geval van nood
- Coördineert de brandpreventie en brandbestrijding
- Voert EHBO uit
- Voert het administratief beheer van het schip uit
- Delegeert, controleert en voert de huishoudelijke taken uit
- Volgt de voorraden op, stelt tekorten vast en plaatst bestellingen

2.3 ATTESTEN EN VOORWAARDEN

Wettelijke attesten en voorwaarden

Voor de beroepsuitoefening van 'Schipper binnenscheepvaart' is het beschikken van volgende attesten en/of voldoen aan volgende voorwaarden wettelijk verplicht:

- Beperkt certificaat radiotelefonist (certificaat VHF) zoals bepaald in KB van 23 december 1998 betreffende het verkrijgen van vaarbewijzen voor het besturen van binnenvaartuigen bestemd voor het goederen- en personenvervoer.
- Medisch attest zoals bepaald in KB van 9 maart 2007 houdende de bemanningsvoorschriften op de scheepvaartwegen van het Koninkrijk
- Vaarbewijs B zoals bepaald in KB van 23 december 1998 betreffende het verkrijgen van vaarbewijzen voor het besturen van binnenvaartuigen bestemd voor het goederen- en personenvervoer.